

debreceni SZERDA, 1937 JANUÁR 20. XXXIII. ÉVFOLYAM 15. SZÁM. 6 fillér

# független Újság

politikai napilap

## Eden: Angliának csak az az érdeke, hogy a háború ne terjedjen túl Spanyolországon és garantálják Spanyolország integritását

London, január 19. Az alsóházban az elnapolási javaslat tárgyalása során Eden külügyminiszter szólásra emelkedett s hosszabb beszédben ismertette a nemzetközi helyzetet. Mindinkább növekedik a népek vágya a béke után — kezdte beszédét a miniszter —, ez a jelenség csak üdvös lehet, de sajnos, nem érvényesülhet mindenütt akadálytalanul. Minden nemzet egyaránt sóvárog a béke után, de teljes nemzetközi véleménynyilvánítási szabadság hiányában ez nem érvényesíthető teljesen hatását a világ közvéleményének kialakításában. Azt a mérsékeltlen bizakodó véleményt, amelyet a Házban a karácsonyi szünet előtt kifejeztem, az események igazolták ugyan, de azért nem mondhatjuk, hogy nincs ok aggodalomra, továbbra is ébernek kell örködni a béke fentartása érdekében.

1937 nagyon súlyos nemzetközi kérdések esztendeje lehet. Anglia mind fontosabb szerepre lesz hivatva 1937-ben a világ ügyeiben és ez a tény növeli felelősségünket.

A változatlan hevességgel dúló spanyol polgárháború továbbra is beárnyékolja a nemzetközi helyzetet. Még nem sikerült teljesen elhárítani azt a veszedelmet, hogy Európa is belesodródjék a harcokba, de határozottan korlátoztuk a veszedelem nagyságát. Anglia továbbra is meg akarja akadályozni a spanyol belügyekbe való beavatkozást, Angliának csak az az érdeke, hogy:

1. a háború ne terjedjen túl Spanyolország határain,
2. Spanyolország politikai függetlenségét és területi sérthetlenségét tartsák tiszteletben.

A benemavatkozás elve, noha nem felel meg mindenben a kívánalmaknak, továbbra is az egyetlen helyes politika marad, amelyet Európa követhet. Anglia erőfeszítése ma az önkéntesek Spanyolországba áramlásának megakadályozására irányul. Az utóbbi hetekben felhívták figyelmünket az Angliában folyó toborzásra. Bizonyos ügynökök ifjakat toboroztak, hogy azok Spanyolországba utazzanak harcolni. Főként olyanokat kerestek, akik repülőgépet tudnak vezetni s tudomásunk van egy esetről, amikor heti 40 fontot s az összes kiadások megtérítését ígérték az újoncnak, valamint 500 font jutalmat minden lelőtt ellenséges gépért. Ami a marokkói helyzetet

illeti, az angol főkonzul jelentésére hívtuk fel. A főkonzul jelentést küldött, amely megnyugtató a német csapatok állítólagos partraszállása és az idevonatkozó

híresztelések tekintetében. Igérem, hogy a kormány továbbra is a legéberebben figyeli az ügyet.

Az angol-olasz földközi tengeri nyilatkozat sem szerződés,

sem pedig egyezmény, de hiszszük és reméljük, hogy végetvet a feszült politikai viszony fejezetének.

Hadierőnk fejlesztése nem cél, hanem célunk elérésének nélkülözhetetlen eszköze. Célunk: Tárgyalások Európa elrendezéséről és a Népszövetség tekintélyének megerősítése. Készek vagyunk közreműködni a politikai megbékítés és a gazdasági együttműködés műveiben. A siker előfeltétele azonban az, hogy valamennyi ország együtt működjék. Ha ez megvalósul, akkor jobb, egészségesebb és gazdagabb Európát teremthetünk a béke világában.

## Ismeretlen tengeralattjáró két torpedót lőtt egy spanyol hajóra, de célt tévesztett Nagy izgalom a francia torpedóromboló bombázása miatt

Páris, január 19. A spanyol vizeken újabb diplomáciai incidens történt. A »Maillé-Brézé« nevű francia torpedórombolóhajót, amikor a hadihajó útba nyolt az egyik délfranciaországi kikötő felé,

a spanyol partok közelében egy repülőgép bombázta.

A repülőgép nemzetiségét még nem sikerült megállapítani. A repülőgépről öt bombát dobtak le a francia hadihajóra, a bombák azonban a hajótól meglehetősen távolságra a vízbe estek.

A francia lapok nagy izgalom hangján tárgyalják az újabb incidens és a kormánytól felvilágosításokat kérnek arra vonatkozóan, hogy a francia hadihajót milyen nemzetiségű repülőgép támadta meg.

Az egyik francia hírszolgálati iroda jelentése úgy szól, hogy

a francia hadihajót hétfőn reggel 9 óra 30 perckor bombázták a katalán partvidéken fekvő San-Sebastian-fok előtt.

Hivatalos körök hallgatása nyugtalanító — írja a Jour. — Az illetékesek talán attól tartanak, hogy a bombázásról szóló részletek közlése Valencia, vagy Barcelona felé irányítja a gyanút.

Madrid és Aranjuez között január 19. A főváros sorsa előreláthatóan keleten és nyugaton, nem pedig az északi fronton fog eldőlni, ezért meglehetősen bizonyossággal előre meg lehet mondani, hogyan fognak végbemenni a hadműveletek.

A harci szünetet, amelyet néhány nappal ezelőtt a sűrű esőzés, majd a hatalmas havazás okozott, a nacionalisták kitünően kihasználták. Mindenütt,

egészen a legelső vonalakig kiépítették hadállásaikat.

a fedezékeket nagy ügyességgel álcázták és kis erődökké alakították át.

A hadtápterületen kijavították az utakat, hogy az utánpótlás ne okozzon nehézségeket. A lőszerhiány megszűnt, elég is bőven van, mert a front mögött levő falvakban megszervezték a bevásárlást.

Az ottani lakosság rokonszenvez a nemzetiekkel, bőségesen ad eladelt, nincs szükség rekvirálásra, a bevásárló katonai különítmények mindent megfizetnek.

Az üzletek nyitva vannak és nemcsak a katonaság, hanem a polgárnép is vásárol. Szakadatlanul dübörögnek az országúton a teherautók, megpakodva friss csapatokkal és hadianyagokkal, melyeket a frontra szállítanak. Még havazik és sűrű köd borítja a láthatárt. Mihelyt javul az időjárás, megindul a nagy offenzíva Madrid ellen.

Avilából érkező jelentések szerint a kormánycsapatok feltűnően lanyha ellenállást Malaga előtt azzal lehet magyarázni, hogy a milícia csak kényszerből harcolt a nemzetiek ellen, mert kilátástalannak látja a küzdelmet. Tíz-kilométeres vonalon az előnyomuló nacionalisták csak 20 miliciabeli katonát holttestét találták, ezeket sem az előnyomuló nemzetiek golyói terítették le, hanem

a saját feletteseik lötték le szökés közben.

A hadijelentés szerint, amely hétfőn érkezett ide, a nacionalista csapatok nyomon követik a menekülő ellenséget. Las-Matas szakaszán egy orosz tiszt holttestét találták, akinek csuklóján szegekkel kivert bőrorostor csüngött. Fogcsőbe jutott vörös katonák mondják, hogy ezzel az ostorral verte a ka-

tonákat, ha észrevette, hogy szökni akarnak.

A nacionalista hadoszlopok rohama nagy sikert ért el a területi szakaszon, ahol a vörösök 120 halottat és több gépjegyzert hagytak.

Az egyik géppuskához láncsal volt odaerősítve a vörös katonák,

nyilván azért, hogy meg ne szökjék.

Páris, január 19. A francia torpedóromboló ellen intézett támadással kapcsolatban a következőket közlik: Az ismeretlen repülőgépről tegnap több bombát dobtak le, ezek közül azonban egy sem taláta el a francia torpedórombolót. A francia tengerészeti minisztérium megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy

a repülőgép milyen légihaderőhöz tartozik.

A minisztérium egyben utasította a spanyol vizeken horgonyzó francia hadihajók parancsnokait, hogy hasonló esetben viszonozzák az ellenük intézett támadást.

Valencia, január 19. Tarragoniából érkezett jelentés szerint egy tengeralattjáró, amelyről még nem tudták megállapítani, milyen hajóhadhoz tartozik, Fonte del Fero közelében

megtámadta a »J. J. Sister« spanyol hajót. A tengeralattjáró két torpedót lőtt ki a spanyol gőzös irányába, de egyik sem talált.

A torpedólovdekek a parti sziklakon robbantak fel. A spanyol gőzös végül is bemenekült a tarragonai kikötőbe.

Róma, január 19. Göring porisz miniszterelnök római megbé-

széléséről írva, a Giornale d'Italia hangoztatja, hogy a porosz miniszterelnök kizárólag rövid pihenő céljából jött Rómába és az a tény, hogy ezalkalommal megbeszélést folytatott az olasz politikai vezetőkkel, természetes következménye a két állam szoros kapcsolatainak. A megbeszélések nagy mértékben hozzájárultak a Berlin-Róma tengely megerősítéséhez s minden európai kérdés szempontjából meg erősítették azt a szilárd elhatározást, hogy az együttműködést megvalósítsák a mindennapi politika keretein túlmenően is.

A továbbiakban a lap azt emeli ki, hogy a spanyol kérdésben teljesen azonos a német olasz felfogás. A két ország felfogásának három

alaptétele a következő:

1. Határozott ellenzése annak, hogy Spanyolország bármely részében kommunista uralmat létesítsenek, ami a statusquo megváltoztatását jelentené.

2. Szilárd elhatározás, hogy Spanyolországot megszabadítsák a külföldi befolyástól és a polgárháború eldöntését a spanyol nép önálló akaratára bízzák.

3. Hajlandóság együttműködésre minden őszinte kezdeményezés érdekében, amely a spanyol polgárháborúban a teljes semlegesség megőrzésére irányul.

Az olasz-német választ ebben az értelemben fogják megszerkeszteni.

## Kánya külügyminiszter autóbalesete

Budapest, január 19. Kánya külügyminiszter kedden délután 3 órakor R. A. 400. rendszámú külügyminisztériumi hivatalos gépkocsival a Várfook utcába hajtott. Szembe jött vele az A. B. 546. sz. személyautó, amely az Inter Rt.

tulajdona. A sikos úttesten a két kocsi nem tudta egymást kikerülni és összeszaladt. Mindkét kocsi karosszériája megrongálódott. A miniszter sértetlenül szállt ki a gépkocsiból, taxiba szállt és tovább hajtott. A nyomozás megindult.

## Thomas Mannt a bonni egyetem megfosztotta diszdoktori címétől

Amint ismeretes, az új német birodalom Thomas Mann megfosztotta a német állampolgárságtól. Az állampolgárság megvonása után most a bonni egyetem is megtagadta a nagy író, amennyiben megvonta tőle a diszdoktori címet. Thomas Mann drámai levezében válaszolt a bonni egyetemnek, amelyben súlyos váddal illeti német egyetemeket s bűnrészességgel, hogy láplálóivá lettek a Németországot erőszakkal, kulturálisan és gazdaságilag elpusztító erőknél. Megemlíti, hogy a Harvard-egyetem is diszdoktorrá avatta és ezt büszkén viseli, mert azon a címen nyerte el, hogy a német kultúra

magas méltóságát őrzi. Drámai hangon ír ezután négy esztendő száműzetéséről és kijelenti, hogy mint német író, aki megszokta, hogy felelős legyen tetteiért, felelőtlen volna, ha hallgatna afelől, ami most Németországban folyik s azokról a vétkekről, amiket naponta elkövetnek az emberek, testek, lelkek ellen. Ir a háború lehetetlenségéről. Azzal fejezi be levelét, hogy Németországnak a maga izoláltságából vissza kell térnie Európához. A levelet Zürichben füzetalakban kinyomtatták, címe: Thomas Mann: Ein Briefwechsel. (Levélváltás.)

## Leleplezték Kolosváry-Borcsa Mihály arcképét az Ujságíró Clubban

A Debreceni Ujságíró Egyesület kedden este társasvácsora keretében leplezte le volt elnökének, vitéz Kolosváry Borcsa Mihály arcképét. Az Ujságíró Club nagytermet zsúfolásig megtöltötte az előkező közönség. Az arcképleplezésen megjelentek névsora a következők:

Dr. Kőlessey Sándor polgármester, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, dr. Vargha Elemér, dr. Nyíri Ernő, Serly Gusztáv, dr. Mitrovits Gyula, Ary Lajos, Fischer Jenő, Bodnár Géza, Vida Szűcs Imre, Félégyházi János, dr. Kólya Sándor, dr. Jankó András, Sántha Imre, Galánffy Lajos, Than József, Erőss Sándor, Steinberger László, Nagy Sándor, Sarkadi Kesztői Lajos dr., Bartha István, Nagy Sándor, Kerekes Sándor, Sz. Sebestyén Lajos, Dömsödy Imre, Ferenczy Károly, dr. Balogh Sándor, dr. Csóka László, ifj. Szigethy Gyula, dr. Baranyi János, vitéz dr. Dévid Géza, Pály Fisher Andor, dr. Lengyel Zoltán, Lóránt József, Bakóczy Gábor, dr. Lengyel József, Kárpáthy Elemér, Bodnár Géza, dr. Pajor Győző, dr. Rásó Sándor, Balogh István, Aberle Raymond, Gál Samu, Baukóvácz Alfréd, dr. Tarján Oszkár, Veréb Lajos, dr. Simon Imre, dr. Kertész Kálmán, Mező Armin, Czeglédy András, vitéz Fehér István, Sántha Imréné, dr. Stepper Károly, Csomor Gyula, Puskás Elek, Megyeri Gábor, Békés István, Versényi Tibor, dr. Hegedűs Jenő, ifj. Szigethy Gyula, dr. Jakobovits József, dr. Balogh Gyula, Gergely Jenő, Thury Leventé, dr. Zempléni Gyula, Horváth Árpád, dr. Tatay Zoltán, dr. Nagy István, dr. Raikóczy János, dr. Nagy János, dr. Fazakas Sándor, dr. Porszász

Károly, dr. Soós Jenő, dr. Sz. Nagy Samu, Jóna Elek Nyiregyháza, Böszörményi Géza, Gájási János, Farkas Lajos.

Megjelent ezenkívül a debreceni ujságíró-társadalom igen sok tagja s mindenki melegen köszöntötte dr. Kolosváry-Borcsa Mihályt, akihez Benyovszky Pál felelős szerkesztő intézett üdvözlő beszédet. Beszédében méltatta azt a nagy munkát, amit vitéz dr. Kolosváry Borcsa Mihály végzett a debreceni ujságírók érdekében. Megteremtette az Ujságíró Clubot és új alapokra szervezte az Ujságíró Egyesületet, amely csak háláját rója le azáltal, hogy megfestette vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihály arcképét.

Később a volt munkatársak nevében dr. Nagy Imre hírlapíró beszélt és szép szavakkal emlékezett meg azokról az időről, amikor még dolgoztak dr. Kolosváry-Borcsa Mihállyal.

A jelenlévők nagyszerű hangulathat töltötték az időt és a késő éjszakai órákig maradtak együtt az Ujságíró Club helyiségeiben.

## Időjósítás

Élénkebb szél, további havazás, délen már havasos, ónosos, sok helyen köd. Délnyugatról terjeszkedő enyhülés.

— A kritikus életkorban reggelként éhgyomorral egy-egy popár természetesen »Ferenc József« keserűvíz réges-régóta bevált kitűnő hatású háziszert.

## Olaszország nem vesz részt a népszövetségi tanácsülésen

Róma, január 19. Olaszország a Népszövetség küszöbön álló tanácsülésén nem fog részt venni. A kormányhoz közelálló helyen hangoztatják, hogy semmi olyan esemény nem történt, amely Olaszországot eddigi álláspontjának megváltoztatására készíthette volna.

Genf, január 19. Az eredetileg január 18-ra tervezett népszövetségi tanácsulást a francia és a török kormány megkeresésére január 21-re, csütörtökre tették át. Az eredetileg 19 pontból álló napirend néhány kérdéssel. Legutóbb Chile képviselője a Népszövetségnek kérte, hogy a madridi diplomáciai képviselőknél menedékkjóra talált személyt is vegyék fel napirendre. A napirend egy másik fontos pontja a

locarnói vita, amelyet a Rajnavidek 1936 tavaszán történt német megszállása dézett elő. A gyarmati nyeranyagok igazságosabb elosztásának kérdése szintén szerepel a tanácsülés napirendjén. Ebben a kérdésben a szeptemberi közgyűlés a lengyel kormány indítványára tanulmányozóbizottság kiküldésével bízta meg a tanácsot. Hír szerint a tanácsülés megbízása alapján eljáró lengyel kormány sikertelenül tisztázni Danzig szabad várost és a Népszövetség viszonyát, a népszövetségi főmegbízott ottani szerepkörét, valamint a lengyel kisebbségi és gazdasági érdekek védelmét. Greisser, a danzigi szenátus elnöke előreláthatólag magáévá fogja tenni Beck javaslatait.

## Veszedelemes a helyzet Palesztinában

Jeruzsálem, Január 19. Az angol királyi vizsgálóbizottság hétfőn még két ülést tartott s ezzel teljesen lezárta vizsgálati tevékenységét. A záróülésen összefoglalták az egymással szembenálló álláspontokat. Utolsónak a bizottság a palesztinai angol főbiztos hallgatta ki.

Ezt megelőzőleg Antonius arab író, a palesztinai arab lakosság egyik vezetője hallgatta meg a bizottság. Antoniusvalamikor állami tisztviselő volt s ezért jól ismeri a palesztinai közigazgatási helyzetet is. Az arab író mindezekelőtt rámutatott arra, hogy a vizsgálóbizottságot tévedésbe ejthette az a körülmény, hogy az arabok írásos panaszait hézagosan fordították le angolra.

Antonius hangoztatta, hogy a bajok

ott kezdődtek, amikor Arábiát természetellenesen feldarabolták. A zavargások kitörésének okát abban látja, hogy helytelen gyarmati politikát folytattak Palesztinában és a zsidókat előnyben részesítették.

A királyi vizsgálóbizottság elnöke, Pecl, kedden Egyiptamba utazott a bizottság alelnökével, Sir Horace Rumbolddal egyetemben.

Rumbold elutazása előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Nem is sejtettük, hogy a helyzet annyira komoly volt és hogy milyen veszedelemre fajult. A bizottság jelentését nyilvánosságra hozza majd, a közzététel időpontját azonban egyelőre még megközelítően sem tudjuk megjelölni.

## Sértett, aki azt kéri a bíróságtól, hogy viszonzhassa a rágalmakat

Egyekről jött be két bádogosiparos a debreceni járásbíróaságra. Alacsony, kopott ember a sértett, Grünwald Sándor, azt panasolja, hogy Berger Jenő meg rágalmazta őt Egyeken, mert azt híresztelte róla, hogy nem jól dolgozik, rossz anyagot ad. Tanukat nevez meg, akik bizonyítani fogják a rágalmakat. A bíró figyelmezteti, hogy a tanuk költségét, körülbelül negyven pengőt előre kell lefizetni, mire a kis ember furesa egyezségi ajánlatot tesz:

— Tessék megengedni, hogy a rágalmakat én is viszonzhassam, akkor elengedem az egész ügyet. Különben esküdjének meg a tanuk hamisan, megér nekem negyven pengőt, ha három ember hamisan megesküszik!

— Mennyi a maga havi jövedelme? — kérdi a bíró.

— Két pengő — feleli Grünwald, — de van hónap, amikor három pengőt is megkeresek.

— Es ebből akar maga pereskedni?

— Én most már nem törődöm semmivel, a rágalmak miatt ügyis elvesztettem a kenyeremet. Hét gyermekem van, most éheznek!

Kopott kabátja zsebéből ujságpapírt kotor elő, amiből egy negyven pengős okmánybélyeget hámoz ki. Leteszi a bíró asztalára:

— Itt van, hogy menjen a dolog, tárgyaljunk!

Kifogatja a zsebeit és kétfillé-

resekből összerak két pengőt, leteszi az asztalra:

— Ha másképp nem lehet, gyilkos leszek! — kiáltozza —, legyilkolom a hét gyermekemet! Itt a két pengő, az én idegim már nem bírják tovább!

Berger kijelenti, hogy hajlandó bocsánatot kérni, mire Grünwald nagynehezen megnyugszik és kijelenti, hogy »elvilleg« megbocsát. A bíróság erre megszüntette az eljárást.

## Felmentették az apja agyonrugásával vádolt legényt

Majoros Imre sárospataki kisgazda 1935 októberében italos állapotban összeveszett Ferenc nevű fiával. A veszekedés verekedéssé fajult, amelynek során a fiú térdével gyomron rugta az apját. Majoros Imrét kórházba kellett szállítani, ahol három nap múlva hashártyagyulladásban meghalt.

A sátoraljnyhelyi törvényszék halált okozó súlyos testisértés címén egy és fél évi börtönrre ítélte Majoros Ferencet. Fellebbezés folytán a debreceni ítélőtábla elé került az ügy, amely megállapította, hogy a szerencsétlen kisgazda hazafelé menet részegségében egy kőrakáson elesve szerzte halálos sérülését s ennek alapján felmentette Majoros Ferencet a vád alól.

VÁSÁROLJON HIBDETŐINKNÉL!

## Addig nem javul a falu helyzete, míg 20 pengős búzaárát és 2 pengős napszám-bért nem lehet biztosítani

— hangoztatta Eckhardt Tibor a magyar falu problémájáról tartott nagyszabású előadásában

Budapest, jan. 19. Eckhardt Tibor hétfőn este a Hétfői Társaságban előadást tartott a magyar falu problémájáról. Előadásában azt hangoztatta, centrális meggyőződéseként, hogy a boldogulás feltétele: a falut fel tudjuk-e emelni megfelelő kulturális, gazdasági és politikai nivóra. A falu lakosságának adóterheivel foglalkozott ezután, az egyes adóágakat részleteiben tárgyalva. Elsősorban az adókövetések aránytalanságát hangoztatta. Az öt holdig terjedő birtoknál 13.5 aranykorona, az ezer holdig felüli birtoknál pedig 8 aranykorona kataszteri tiszta jövedelem az ingatlanadó alapja. Az egy-szobakonyhás falusi házak adója 10 millió pengő, ezzel szemben a társulati adó 13 millió pengő. Szembeszökő az aránytalanság ezekben az adókban. Az utadó visszasságai ugyancsak nem kerülhetik el a figyelmet. A közmunkaváltásból 82 százalékot elvisz a vármegye, csak 18 százalék marad meg a községeknek. Es dacára annak, hogy fizetik az utadót, Baranyamegyében van vagy száz község, amelyeknek egyáltalában nincsen útja. A felekezeti adókról beszélt ezután. Karcagon a felekezeti adó egymaga annyi, mint az összes többi adó. Oka ennek az, hogy valamennyi karcagi iskolát a református felekezet tartja fenn. Ha a város vagy község határában fekvő birtok gazdát cserél és az katolikus, annak az iskolafenntartási terhekben már nem kell részt vennie. Így a terhek az iskolafenntartó felekezethez tartozó lakosokra esnek. Betegápolási pótdadót is fizet minden falui ember, de szegénységi bizonyítvány nélkül nem részesedik az ápolási segélyekben. A szegénységi bizonyítványt pedig, ha csak egy hold földje van, nem adják ki. Az örösi adóról megállapítja Eckhardt Tibor, hogy a legantiszociálisabb adónem. A leg-szerűsebb emberek fizetik. Az elmúlt esztendőben a napszámosság napi keresete 27 fillér volt, de ezzel szemben a kenyér ára 36—40 fillérig felment. Ismertette ezután a borfogyasztási adó kérdését. Kis-kőrösön 4 fillért adtak a mustért, míg a hordó literje 15 fillér volt. Az államra hárult volna a feladat, hogy intervenciós vásárlásokkal biztosítson valami elfogadható ár-nívót. Ebben az ügyben akkor a budafoki állami borpincéhez fordult, de azt a választ nyerte, hogy az alapszabályok értelmében mustot nem vásárolhatnak. A francia állami pincék alapszabályai éppen ellenkezőek. Ott csak mustot vásárolhatnak a pincék. Akadt volna más megoldás is, ha zárolt pengőért külföldre arták volna el a bort, azonban hivatalos körök álláspontja szerint a bor nyersanyagot képez s azt zárolt pengőért eladni nem lehet. Ugyancsak súlyos kérdést képez a magyar falu problémájában a búzaértékesítés kérdése. A búza árát átlagban 14 pengős nivón állapították meg. Mátészalkán 13.50 volt a megállapított ár, de 11 pengőnél többet senki sem fizetett. Tavaly a búza önköltségi ára, holdanként 7 métermázsza termést számítva, átlagosan mázsánként 18 pengőbe került. Tizennégy pengős nivón tehát a termelés deficitus volt. Az nem jelent semmit, hogy a búzaár a fővárosban 21 pengő, mert ebből nem lát semmit

sem a falu. A leggyengébb réteg már régen eladta 11 pengőért a búzáját, mire annak az ára felment 21 pengőre. Végkövetkeztésként megállapítja Eckhardt, hogy addig a falusi helyzet nem javul, amíg 20 pengős búzaárát és 2 pengős napszám-bért nem tudunk biztosítani. Súlyos bírálatban részesítette ezután a fővárosi vámosokat, amelyek a termelőket sújtják. A Budapesten eladott termény árából mindössze 46 százalékot kap a termelő, míg 54 százalék elporlik a vámon. Beszélt a kamatkérdésről is. Megállapítja, hogy a kamatle-szállítás nem enyhítette a hitel-

problémát, mert a kezelési költségek és a betáblázási illetékek oly nagyok, hogy aránytalanul megnövelik a helyzetet. Súlyos kérdés a lelkiismeretlen részvétel is. Végül hangoztatta az autonómia szükségességét, mert csak az autonómia képes arra, hogy egyénileg bírálja el a konkrét bajokat a bürokráciával szemben. Az ország intelligenciájának feladata, hogy új felfogást teremtsen ezekben a problémákban és azzal fejezte be az előadását, hogy ő mindenkor oda-adó és kötelességtejesítő szolgálja kíván lenni a falunak.

## Sikkasztott és elkártyázta a pénzt egy ecetgyári utazó

A Széchenyi uca 13. szám alatt levő Ecetgyár Részvénytársaság feljelentést tett a rendőrségen Lindenfeld Sándor nevű, Vendég uca 3. szám alatt lakó 24 éves száralékos utazója ellen, aki

az üzletfelektől felvett összegekkel nem számolt el

és azokat saját céljaira fordította. Lindenfeld Sándort a feljelentés alapján előállították a rendőrségre, ahol a terhére rótt 400 pengővel szemben 317 pengőt elsikkasztását

ismerte be. A megtévedt fiatal ember elmondta, hogy

az elsikkasztott összeg egy részét kártyán vesztette el a többi pedig ruhaneműre, nőkre és szórakozásra költötte el.

Beismerő vallomása után Lindenfeld Sándort őrizetbe vették és holnap átadják az ügyészségnek. Az őrizetbevett Lindenfeld megnyugvással vette tudomásul, csupán egy kívánsága volt: újságokat szeretne olvasni, mert kíváncsi, hogy mit írnak róla.

## Hét hónapot kapott az ál-huszártőhadnagy, aki saját kijelentése szerint a legnagyobb szélhámos széles e hazában

Vaslábú, idegesen remegő fejű férfit vezetett a fogházor kedden délelőtt dr. Jóna Kálmán törvényszéki egyesbíró elé. Vámos (Weiszmann) Józsefnek hívják, terménykereskedőnek mondja magát. A személyi adatok felvételénél kiderül, hogy

a negyven éves férfi 20 évet töltött különböző zárt intézetekben.

megfigyelőhelyeken: Lipótmezőn, Nagykállóban, Gyöngyösön, Nyiregyháza és Debrecenben volt hosszú ideig az elmeklinikán. Nem a háborúban vesztette el a féllábát, mert soha nem volt a fronton. Végszélhámoskodta egész Európát, Pólában, Firenzében, Berlinben, Münchenben, Budapesten és Debrecenben elítélték vagyon elleni bűncselekmények miatt.

Most csalással vádolják. Tavaly

bement a Kisdebrecen vendéglőbe, ahol, mint nyugalmazott huszártőhadnagy mutatkozott be.

A vendéglő három alkalmazottjától 200 pengőt kért kölcsön

és felszólította a pincéert, hogy telefonáljon a belügyminisztériumba, ahol a legjobb barátja kezeleni fog érte. A pincéer feltámasztotta a bement, telefonszámot és Vámos kegyelmes uramnak szólította a drót másik végén levőt, tegezte és így elhitette a pincérrrel, hogy valóban a belügyminisztériummal beszélt. Később derült csak ki, hogy a »kegyelmes úr« Vámos egyik cinkosa volt.

A tárgyaláson zavarosan viselkedett. Kijelentette, hogy

ő nem elmebeteg, sőt lángész volt,

mert egy évben két osztályt vég-

zett. Gyermekkorában azonban őt és bátyját bezárták a tébolydába, ahonnan ő megszökött. Budapesten egy ismerőse, Török Tibor filmigazgató tartozott neki 2000 pengővel, a belügyminiszter pedig megígérte, hogy állást és trafikjogot ad neki, azért kért kölcsön 200 pengőt.

— Nem tudhattam, hogy Török becsap — mondotta —, hiszen nálam már alig van nagyobb szélhámos széles e hazában!...

Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosszakértő kifejtette ezután, hogy a vádlott degenerált, imbecillis egyén, hajlamos a bűnözésre és a legesekélyebb intelligenciával sem rendelkezik, de zárt intézetbe való beutalásra nincs szükség. Megfigyelése szerint Vámos szimulál is, amit az is mutat, hogy

a fogházban a fegyőröknek fejé-  
jenként 500 hold földet ígért.

— Irgalmas ítéletet kérek — mondotta Vámos az utolsó szó jogán —, nem akarok többet szembe-helyezkedni a törvényekkel.

A bíróság 3 rendbeli csalás büntetésében mondotta ki bűnösnek Vámos és hét hónapi börtönrre ítélte, amiből 6 hónapot és 15 napot kitöltöttek vett. Az ítélet jogerős.

## Egy évre ítélték egy szélhámos lakatossegédet

Egy szélhámos lakatossegéd került kedden a törvényszék elé. Ferenczi Albertnek hívják és többször volt már büntetve. Tavaly Miskolcon, a fogházból való kiszabadulása után ruhát, órát és munkakönyvet lopott. A hamis munkakönyv segítségével ősszel elhelyezkedett Kürthy András debreceni pékmesternél. Az első napon a rábízott süteményes kosárból eladta süteményeket, a kosarat eldobta és a süteményekért kapott tíz pengőt elitta. Ezután Ben de Pál pékmesterhez állt be, ahol szintén a régi recept szerint járt el.

A rendőrség hamarosan elfogta és kedden már a bíró elé került. Beismerte bűnét, mire a törvényszék egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

## Kenyér és sütemény árjegyzék

Ervényes 1937 január 11-től

Fehér kenyér 0-ás lisztből	kg. 42 fillér
Félfehér kenyér 4-es lisztből	38 "
Félbarna kenyér 6-os, 20% rozs 01-es lisztből	34 "
Barna kenyér 7-es, rozs I-es lisztből	26 "
Szombati kalács	52 "
Vajas kalács	60 "
Zsemle morzsa	60 "
Steer sütes	6 "
Sütemény	db. 5 "
Szikkadt kifli	2.5 "
Szikkadt zsemle	3 "
Tepertős pogácsa	5 "
20 dkg-os kalács	12 "

Kereskedők jogosultak fenti kg.-kénti áraknál 2 fillérrel drágábban árulni.

Az árakból a kereskedők részére kenyérnél kg.-ként 2 fillér, süteményeknél db.-ként 1 fillér, szikkadt süteménynél db.-ként 0.5 fillér, szombati kalácsnál kg.-ként 6 fillér, 20 dkg-os kalácsnál db.-ként 2 fillér engedmény adható.

A sütemény súlya dr.-ként: vizes semle 6 dkg., császárszemle, sós-, tejeskifli és perec 4 dkg., vajaskifli 3.5 dkg., luxusárú 3 dkg.

A típusok és árak pontosan be-tartandók, azoktól eltérő megnevezés tiltott feldícsérés.

**Hungária**

**BUCSUZIK**

**„T O M I“**

a könnyes boldogság filmje, mert ma utoljára adjuk

**Pécsi Gizike és Ádám Klári, a két bájos gyermek főszereplésével.**

Előadások: 5, 7, 9 órák.

## A kabai munkásság köre díszelnökké választotta Juhász Nagy Sándort

A kabai Általános Népkör most tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a tisztújítást ejtette meg. A közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangúlag díszelnökké választotta Juhász Nagy Sándort és hozzá üdvözlő iratot küldött, melyben közéleti szereplésének elismeréseként a díszelnökséget neki fel-

ajánlja. A közgyűlés elnökké szintén egyhangú közfelkiáltással megválasztotta Szász József törvénybíró, alelnökké Borbély Gézát, pénztárnokká Szücs Jánost és jegyzővé Molnár Sándort. A közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

## Zsidókkal népesítik be Madagaszkárt

Páris, január 19. A francia kormány gyarmatainak zsidó telepek létesítését óhajtja. Moutet gyarmatügyi miniszter minisztériumának két osztályvezetőjét megbízta, hogy tanulmányozzák a zsidók tömeges letelepítésének kérdését.

A miniszter már régóta szorgalmazza a francia gyarmatok benépesítését.

Anna idején, amikor Oroszországból tömegesen emigráltak, oroszokat akart a gyarmatokon letelepíteni, 1923-ban spanyolokat, majd 1933-ban német emigránsokat. Annak idején még mint képviselő szorgalmazta ezt a kérdést, most azonban, hogy miniszter lett, foko-

zottabban folytatja ezt a tevékenységét.

A gyarmatügyi minisztérium átvétele után azonnal kérdést intézett az egyes gyarmatok kormányzóihoz ebben az ügyben és a legtöbb gyarmat kormányzójától kedvező választ kapott.

**Első helyen Madagaszkár jön számításba a zsidók tömeges letelepítéséje kapcsolatban.**

A tervek most már annyira kialakultak, hogy a minisztertanács egyik legközelebbi ülésén külön tanulmányi bizottságot küldenek ki a zsidó letelepítések előfeltételeinek megállapítására.

## Uj Simpsonné a kenti herceg mellett?

London, január 19. December 31-én a kenti herceg elkísérte Lady Allent, a szép társasági hölgyet egy frenológushoz, akinek az a tudománya, hogy a koponyaalkatból következtet a jelenre. A frenológus történetesen a Fleet Streeten lakik, az újságok utcájában, ahol egymás mellett sorakoznak az újságpaloták. A Fleet Streeten hemzsegnek az újságírók. Természetesen azonnal észrevették a herceget és a kíséretében lévő szép ladyt. A fotóriporterek tömegrohamot intéztek ellenük és másnap már

az újságok hasábjain több sikerült felvétel örökítette meg a jelenetet.

Miért jött a Fleet Streetre a kenti herceg, Lady Allennel? A riporterek fantáziáját erősen izgatta a kérdés és miután még Simpsonné regénye élénk emlékeztetőkben van, rögtön kitaláltak egy újabb regényt. Az újságokban cikkek jelentek meg, amelyek burkoltan ugyan, de elég érthetően tudtára adták a közvéleménynek, hogy a kenti herceg és Lady Allen között már hosszabb ideje benső barátság áll fenn.

Az újságokból azt olvasta ki a közönség, hogy a kenti herceg mellett Lady Allen ugyanazt a szerepet tölti be, mint Simpsonné a windsori herceg mellett. Sőt már félreérthetetlen célzásokat tettek arra is, hogy

„Allen úr, a hölgy tiszteletreméltó férje, éppen a kenti herceg miatt meg akarja indítani a válópert.

Az Evening Standard most a leghatározottabb formában megcáfolja ezeket a mendemondákat. Az újság nyilván felsőbb helyről sugalmazott cikkében megírja, hogy a kenti herceg tisztán udvariasságból kísérte el Lady Allent, aki néhány nappal a kis hercegnő születése után látogatta meg a kenti herceget feleségét. Lady Allen véletlenül éppen erre a napra jelentette be látogatását a frenológusnál és a kenti herceget, mint udvariassági gentleman, rögtön ajánlkozott, hogy felesége vendégét elkíséri.

Az Evening Standard kiemeli még, hogy a rosszindulatú híresztelések nagyon elszomorították a hercegi párt, amely boldog és példás családi életet él.

## IRODALMI ELŐADÁS RINO ALESSIRÓL AZ OLASZ KULTURINTÉZET- BEN

A híres olasz drámaíró debreceni tartózkodása alkalmából az Intézet igazgatósága elhatározta, hogy a szokásos esztendői irodalmi órán az intézet igazgatója, Fleri Renato egyetemi szakelőadó, Rino Alessi drámai műveit fogja ismertetni a magasabb szellemi igényű közönségnek. Az előadáson világos keresztmetszetben látni fogjuk a nagy drámaíró témáit, a megkapó lelki motívumokat, egyszerűen megismerhetjük Rino Alessi irodalmi értékét. Az olasz nyelvű előadásra minden érdeklődőt január 21-én este 7 órakor szívesen látunk és szeretettel várunk. (Hatvan u. 2. I. em. Telefon: 12-04.)

## Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 19-én, kedden, a következő bejelentések történtek:

**Születések:** Keserű Imre napsz., fia Gyula, Hajduszoboszló. Kőkényesi Gábor cipész, leánya Katalin. Emerich v. 6. Csicsó János szerelő, leánya Ibolya, Nyil u. 112. Ruff Mihály festő m., fia Mihály, Vörösmarthy u. 10. Szabó Lajos majoros, leánya Julia. Fancsika 6. Király István üzletvezető, leánya Irén, Kossuth u. 7.

**Halálozások:** Vácsi Miklós ref., 49 éves, Lahner u. 50. Horváth Ferenc ref., 75 éves, Korponai u. 7. Horváth Miklós r. kath., 1 éves, Iskola u. 1. Özv. Nagy Jánosné ref., 38 éves, Híd u. 16. Gergely Géza ref., 17 éves, Olajútó 24. Aczél Géza ref., 72 éves, Aczél u. 11. Tekeli Pál ref., 11 hónapos. Erzsébet u. 19.

## Vakmerő betörők fényes nappal 1200 pengő értékű ékszereket zsákmányoltak egy gazdálkodó lakásában

Az utóbbi időben ismét sűrűn fordulnak elő betörések Debrecenben. Hétfőn egy gazdálkodó lakásában járta a vakmerő tettesek, akik fényes nappal követtek el a betörést és nagyértékű ékszerekkel megrakodva távoztak.

Kertész István Bethlen uca 25. szám alatt lakó gazdálkodó a károsult. Kertész István még a délelőtti órákban ellátogatott hazulról családjával együtt és csak este 9 óra után tért vissza. Mikor lakásának ajtaját nyitni akarta, a kulcs nem fordult a zárban és hosszú kísérletezés után vette észre, hogy az ajtó nyitva van. Nyomban betörésre gondolt és ijedten lépett be a szobába, de itt mindent a legnagyobb rendben talált.

Már éppen le akartak feküdni, amikor az éjjeli szekrényben lévő kis aranyóráját keresni kezdték, de nem ta-

lálták. Erre tüzetesebben átvizsgálták a lakást és ekkor derült ki, hogy a szekrényben lévő ékszerkaszeta nyomtalanul eltűnt. A helyszínnel ismerős betörő anélkül, hogy rendtelenséget csinálna, csak az ékszereket vette magához, a többi értéktárgy és ruhanemű nem érdekeltte.

Kertész István nyomban a betörés felfedezése után a rendőrségre sietett és panaszt tett, egyben pontosan felsorolta az eltűnt ékszerek leírását. Eszerint egy aranyóra, 2 briliáns függő, egy karkötő, egy fonott karkötő, egy karikagyűrű, egy aranygyűrű, egy briliáns gyűrű, egy női aranyóra és 3 aranylánc a betörő zsákmánya. A kár meghaladja az 1200 pengőt.

A vakmerő betörés ügyében erélyes nyomozás folyik.

## Megejtették a jelöléseket a kabai lelkészi állásra

Kedden délelőtt ült össze a református egyház tanácstermében az egyházmegyei jelölőbizottság, hogy döntson az üresedésben lévő kabai lelkészség ügyében. A kabai lelkészségre összesen 16 pályázat érkezett be. A jelölő bizottság megvizsgálva a pályázatokat, hetet érvénytelennek talált formai hibák miatt. A megmaradt 9 pályázat ügyében úgy döntött, hogy válogatás nélkül engedik őket a választásra. A kilenc pályázót a következő sorrendben jelölte a kabai lelkészségre: Ördög Lajos pocsaji, Radó József nagyléti, dr. Papp Géza akroni, USA, vitéz Uri Ferenc

konyári, Solyomossy József mikespécsi, Kardos Lajos hajdubagosi lelkészeket és Nagy Sándor diósvagyári, Boda Ferenc turkevei, Kiss József hajduböszörményi vallásnárokat. A jelölőbizottság e döntése után a presbitérium a jelöltek közül meghívhat némelyeket, hogy bemutatkozó prédikációt tarthassanak. Erre a célra 2-3 vasárnapot engedélyez és ha nem történik a döntés ügyében fellebbezés, akkor harminc nap múlva kitűzi az esperes a választást. Előreláthatólag a kabai lelkészválasztás március elején történik majd meg.

## Elszállítják a külföldieket Észak-Kinából

Egyre válságosabb a helyzet az északkinai tartományokban

Sanghai, január 10. Az északkinai tartományokban a helyzet még válságosabbra fordult, úgy hogy az ott élő külföldiek helyzete egyenesen kétségbeesítő.

**Senzi és Kvangsi tartományokban a nankingi kormány ellen fellázadt csapatok az urak**

és egyelőre még nem lehet átlátni, hogy mi történik majd az ott élő idegenekkel.

Nankingi jelentés szerint hétfőn délután egy nagy utasszállító repülőgép Nankingból Lojangba, a régi kínai fővárosba indult, hogy fedélzetére vegye az amerikai és az angol katonai attasét. A két attasé Senzi fővárosába, Szianfuba akar eljutni, hogy megszervezze az idegen alutvalók elszállítását Senzi és Kvangsi tartományokból.

A Szianfuban élő idegeneket a nagy utasszállító repülőgép többszöri repüléssel el tudná szállítani Lojangba. Honan tartomány fővárosába félnék azonban, hogy előre nem látott események megakadályozzák majd az idegenek elszállítását. Az elszállításnál az asszonyok és gyermekek előnyben részesülnek. A többi külföldi elszállításának problémáját nagyon nehéz megoldani, mert

a különböző vidékeken az egyes zendülő ezredek parancsnokai az urak és minden egyes ilyen parancsnok-

kal külön-külön kell majd a két katonai attasénak tárgyalnia.

A zendülő tábornokok és a nankingi kormány között tovább folynak a tárgyalások a vizsály elhárítása érdekében, a kibékülést azonban mindig megnehezítik azok a kommunista agitátorok, akik Szianfuban folytatják tevékenységüket. A kommunisták tevékenysége következtében a helyzet mindinkább bonyolódik.

## A lopott hencsert 5 pengőért adja el a tolvaj

Verő Bertalan, Csapó uca 13. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy két hencsert elloptak tőle. A nyomozás kiderítette, hogy a lopást Rezes Ferenc Pósa uca 40. szám alatti lakos követte el egyik társával, aki azonban még idejében megugrott. Az egyik hencsert Rezes Ferenc értékesítette 5 pengőért, míg a másikat a büntetés vette gondozásba. Rezes Ferenc ellen folyik az eljárás, a szükségesben levő tettestársat pedig körözi a rendőrség.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGŐLENEK UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKKEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

# Meggyorsul a vasúti közlekedés Debrecen és Budapest között az idei nyári menetrendben

## Kedden megírtották Debrecenben a tiszántúli menetrendi értekezletet

Valamennyi tiszántúli hatósági és magánérdekeltség bevonásával kedden délelőtt a városháza tanácstermében menetrendi értekezletet tartottak. Az értekezleten az új tiszántúli menetrend ügyét tárgyalták meg.

Bánhegyi István MÁV igazgató, az értekezlet elnöke kifejtette, hogy Budapest és Debrecen, valamint a távolabbi országrész között a most életbe léptetendő új menetrenddel bizonyos fokig sikerült meggyorsítani a vasúti közlekedést, illetőleg az utazás időtartamát megrövidítették. Vonatkozik ez a megállapítás a Budapest—Nyíregyháza relációban is. Sikerült ezenkívül új csatlakozást létesíteni Debrecen—Békésésaba és Debrecen—Szeged között. Ezenkívül előreláthatóan teljesíteni fogja tudni a MÁV az érdekeltségnek azt a most előterjesztett kívánságát, hogy ékezőkocsiat kapjon a Budapest—Debrecen—Nyíregyháza közötti déli vonat. Ezt még a hálókocsiársasággal kell megvárni, nehézség azonban nem igen fog felmerülni és májustól kezdve ezen a téren is lényeges javulás várható.

Bánhegyi István ezután részleteiben ismertette a május 22-én életbe lépő új menetrend debreceni vonatkozású változásait. Ezek szerint a Budapest—bukaresti éjjeli gyorsvonatpár menetrendje változatlan. A Budapestről 7.50-kor induló gyorsvonat Debrecenbe 7 perccel korábban érkezik. A nyíregyházi—budapesti délutáni gyorsvonat változatlanul közlekedik. A Budapestről 14.40-kor induló délutáni sebessévonat Debrecenbe 5 perccel korábban, Nyíregyházára 4 perccel korábban érkezik. Az ellenirányba Debrecenből induló gyorsvonat 10 perccel később, reggel 7.25-kor indul, Budapestre 5 perccel korábban érkezik. Az ehhez a vonathoz csatlakozó nyíregyházi személyvonat Nyíregyházáról 24 perccel korábban indul.

Az Árpád-sínautóbuszok menetrendje változatlan marad. A nappali személyvonatok közül a Budapestről Nyíregyházára, illetve Szerencsre közeledő személyvonat menetrendje változatlan. Az a személyvonat, amely Debrecenbe 11.26-kor érkezik Nyíregyházáról, innen, mint sebessévonat 12.05-kor indul Budapest felé, részben, hogy Szeged felé, részben hogy Békésésabára csatlakozást kapjon. Ez a sebessévonat a budapesti nyugati pályaudvarra 3 perccel korábban, 16.02-kor érkezik. Ezen a vonaton lesz ékezőkocsi.

Az éjszakai forgalomban az a személyvonat, amely Budapestről jelenleg 23 órakor indul, 20 perccel korábban, 22.40 perckor fog indulni, hogy ez a vonat Püspökladányba lehozható legyen a bukaresti gyors előtt. Ugyanez a vonat Nyíregyházára 17 perccel korábban fog érkezni. A csatlakozások változatlanok.

A reggeli gyorsvonatnak későbbeni indítása folytán a Püspökladány—Debrecen között közlekedő helyi vonat menetrendje pár perccel változik. A nyári menetrendben vasárnap és fennépnap a Miskolc és Debrecen között közlekedő esti motorosvonat 25 perccel később fog közlekedni.

A Püspökladány—Biharkeresztes vonalon lényeges változás nincs, esetleg adódik változás abban az esetben, ha a román vasúttal folytatott tárgyalások eredményre vezetnek és sikerül egy nappali gyorsvonati összeköttetést létesíteni Budapest—Kolozsvár és Bukarest között. Ebben az esetben a Püspökladányból Biharkeresztes felé in-

duló személyvonat gyorsvonattá alakul át.

A fővonalak menetrendjének ismeretése után a megjelentek hozzászólásai következtek. Radó Rezső, a tiszántúli kereskedelmi érdekeltségek nevében a régi budapesti délutáni 2.40 perces vonat visszaállítását kérte. A szoboszlói érdekeltségek nevében azt a kívánságot terjesztette elő, hogy a Szoboszlón áthaladó vonatok megállási ideje valamivel hosszabb legyen, mert az ottani gyógyfürdőbe igen sok betegszállítás történik. Kérte továbbá, hogy a Nyíregyházáról Debrecenbe 5 óra 46 perckor érkező személyvonat összekapcsolható legyen a Szoboszló felé a Debrecenből Püspökladányba induló mo-

kocsiból, mert akkor senki sem venné igénybe. Most az a helyzet, hogy a hálókocsi reggel 8-ig különvágányra tolatva áll és az utasok ott tölthetik az éjszakát. Ezzel szemben a nyíregyházi és szabolcsi érdekeltségek azt vitatták, hogy ha Nyíregyházáig közlekedne a hálókocsi, akkor a forgalmi arány is javulna.

Az elnök Bánhegyi István honorálván a szabolcsi érvelését, kijelentette, hogy kísérletképpen Nyíregyházáig fogják közlekedetni a hálókocsikat.

Streicher Andor, Szatmármegye alispánja a mátészalkai vonatközlekedésén kívánt változtatásokat a menetrendben és hasonló értelemben szólalt fel Lusztig Zoltán, a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének nevében is. Lusztig Zoltán előterjesztésére hozzájárult Bánhegyi István ahhoz, hogy Szerencséről Nyíregyházára egy új sínautójárát állítsák be.

Vitéz Czeglédy Béla a Debrecen és Miskolc közötti vasúti összeköttetés

megjavítása érdekében szállt síkra, majd Bornemisza Miklós, Zemplén megye alispánja zempléni relációkban kérte a csatlakozások gyorsabbá tételét, valamint arra hívta fel a figyelmet, hogy Tokajban a borpropagandára tekintettel legalább 5 perccel álljanak a vonatok Petrics Mráz János, az Alföldi Utazók és Kereskedők Egyesületének nevében a Szolnok—Debrecen közötti, valamint a Békésésaba—Szolnok vonalon kér kisebb módosításokat.

A vicinális vonalak menetrendjét ismertette ezután Bánhegyi István. Itt lényegesebb változás a Debreceni—Füzesabony vonalon lesz, amennyiben a reggeli személyvonat Debrecenből 25 perccel korábban indul, 5.08-kor, hogy ez a vonat is csatlakozást kapjon Budapest felé. A tiszafüredi vonal 3.40 helyett 4 órakor fog indulni.

Rásó István alispán végül az iránt érdeklődött, hogy a Debrecenből Budapestre és más városokból induló filléres vonatokhoz nem lehetne-e nagyobb hajdúvárosokból, Böszörményből, Hajdudorogról csatlakozó motorosjáratokat indítani. A MÁV üzletigazgató kijelentette, hogy ennek semmi akadálya nincs, ha ennek megfelelő számú jelentkező akad, a motorosjáratokat megindítják. Ebben az irányban megfelelő propagandát kell végezni.

Az értekezlet résztvevői általában helyesléssel vették tudomásul az új menetrend megállapításait, annyival is inkább, mert abban igen jelentős közlekedési előnyök valósulnak meg.

**KÖZvetlen a gyárból szövetet**  
**Frankhahn**  
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.  
VI. TERÉZ-KÖRUT 8.  
VIDÉKRE MÉG NA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT  
Gy. rti. e. p.  
**BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.**

totosvonattal. Még Karcagnak azt a kérését terjesztette elő, hogy az éjszakai bukaresti gyorsvonat Karcagon is álljon meg.

Bánhegyi István Radó Rezsőnek válaszulva készséggel járult hozzá ahhoz, hogy a bukaresti gyors Karcagon is megálljon. A többi kívánságot a budapesti központ elé terjeszti mérlegelés végett.

Juhász Mihály, Nyíregyháza főjegyzője azt szorgalmazta, hogy a Budapestről Debrecenbe reggel 5 órakor érkező személyvonathoz csatolt hálókocsi Debrecenben ne kapcsolassék le, hanem Nyíregyházáig közlekedjék.

Vitéz Borbély Sándor Szabolcsi alispán szintén hasonló értelemben érvelt.

Rásó István, Hajdúvármegye alispánja méltánylandónak találta Nyíregyháza főjegyzőjének és Szabolcs alispánjának kívánságát, míg Zöld József h. polgármester rámutatott arra, hogy a hálókocsi foglamának 75 százaléka Debrecenbe esik és csak 25 százalék Nyíregyházára. Nem volna méltányos tehát, ha a debreceni utasokat reggel 4 óra után kiszállítanák a háló-

## Nyugalmazott rendőrfelügyelő és biztosító vezérigazgató rágalmazási pere

Érdekes rágalmazási ügyet tárgyalt kedden délelőtt dr. Jankó Jenő járásbíró. A vádlott Bíró Zsigmond budapesti nyugalmazott államrendőrségi felügyelő volt, akit Bárdos Ferenc, a Hermes biztosító társaság budapesti vezérigazgatója jelentett fel.

Bárdos Ferenc előadta feljelentésében, hogy Bíró 1935 októberében különböző helyeken, így a Magyarországi Rókkantegyletben, az Egyetértés MÁV helyiségében azt híresztelte, hogy ő végiglopta és végigcsalta az egyesületet, a tagok ki lesznek nullázva a Hermes-sel való kapcsolata folytán és tönkreteszti az egyesületet. Bárdos ugyanis elnöke a Magyarországi Rókkantegyletnek. Előadta még Bárdos Ferenc, hogy 1935 októberében a debreceni képviselőválasztások során őt a szociáldemokrata párt harmadiknak jelölte a listáján. Amikor a Nyilastelepen gyűlést tartottak, Bíró Zsigmond közbekiáltott, hogy „Bárdos Ferenc végiglopta, végigcsalta az egyesületet”.

A tárgyaláson Bíró Zsigmond részben beismerő vallomást tett. Beismerte, hogy a nyilastelepi gyűlésen közbekiáltotta a rágalmazó kijelentéseket. Kérte

a valóság bizonyítását arra nézve, hogy kijelentései megfelelnek a valóságnak.

Sonnenwirth Lajos dr., Bárdos jogi képviselője ellenezte a valóság bizonyításának elrendelését. Kifejtette, hogy a bírónak ítéletet állapította meg azt, hogy ezek a rágalmak valótlanok.

A bíróság elutasította a valóság bizonyítási kérelmet és ítéletében felmentette Bíró Zsigmondot a vád alól. Az ítélet indoklásában kimondotta a bíróság, hogy a tanúk kihallgatása során beigazolódott az, hogy Bíró megtette a rágalmazó kijelentéseket a nyilastelepi gyűlésen, cselekménye azonban a választásokkal volt kapcsolatlan és így erre is kiterjed a legfelsőbb amnesztia. A felmentés nem jogerős.

### Önként jelentkezett egy sikkasztó csizmadiasegéd

Tegnap este egy lelkiileg megtört fiatalember jelentkezett a rendőrség központi ügyeletén. Elmondta, hogy Lisztes Istvánnak hívják, cipészsegéd és Sas Péter, Keresztesi uca 78. szám alatt lakó csizmadiamesternél volt alkalmazásban. Az elmúlt héten gazdája 9 pár eszimat bízott rá, hogy a derecskei vásáron adja el azokat. Lisztes el is ment a vásárra, 3 pár eszimat eladott, de az árával nem számolt el, sőt a visszamaradt 6 pár eszimat a Hunyadi ucai zálogházban helyezte el. Az így szerzett pénzt elmulatta, majd mikor újabb pénzre volt szüksége, a zálogcédulára is kölcsönt vett fel.

Lisztes István megtörtén vallotta be bűnét a rendőrségen és előadta, hogy lelkiismerete gyötörte, rettegett a rendőröktől és úgy érezte, hogy minden lépését deklaktívek figyelik. Ezért menekült bűne elől a rendőrség »védőszárnyai« alá. Az önként jelentkezett sikkasztót a rendőrség őrizetbe vette.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

**Nyomdászból**  
január hó 24-én, vasárnap a Munkás Otthon összes termeiben. Kezdete este 8 órakor, vége reggel 5-kor. Belépőjegy ára 80 fillér.

# hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napi lap Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**  
Előfizetési ár: egész évre 20.—, fél-évre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

## Mindentudó

### RADIÓMŰSOR

SZERDA, JANUÁR 20.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 7.20: Étrend. 10: Hírek. 10.20 Történet az állatvilágból. „A pinyóke mostoha-ia.” Irta Nyáry Andor. 12: Déli hangszó. 12.05: Hanglemezek. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Kolompár Laci és cigányzene-szere. 14.40: Hírek. 16.15: A rádió diák-előadását Gárdos Kornélia a középiskola VIII. osztályának kötelező verseit adja elő. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 17: A Székesfehérvári MÁV Dal- és Zenecsoport férfikara. Vezényel-Ország Tivadar. 17.45: „Az elmúlt év külkereskedelmének politikai rúdja.” Vitéz Guóthfalvy Dorner Zoltán dr. Egyetemi magántanár, osztálytanácsos előadása. 18: A rádió szanzenekarának műsora. 19.10: Ur-nőssy Anikó és Gellért Lajos előadástje. Rendező Gyarmathy Sándor. 20: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 20.50: Háory Imre magyar nótákat énekel, kísér Magyar imre és cigányzenekara. 21.35: Hírek, időjárásjelentés. 22: Kernler-zongoraszere. 23.10: A finn „Kék csillag” jazz-zenekara játszik. Kalmár Pál énekel.

— **Maklár püspök Budapesten.** Maklár Károly püspök kedden elutazott Budapestre. Ez alkalommal tesz bemutatkozó látogatást a kormányzónál és egyúttal résztvesz a konvent elnöki tanácsülésén.

— **A Tanítók Szabadegyeteme** tíz hetes órarendje szerint ma délután 5 órakor Ilyefalvi Tankó Béla dr. egyetemi ny. r. tanár, rektor folytatja »A modern világ kialakítója« címmel megkezdett előadás-sorozatát, 6 órakor meg dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi ny. r. tanár »A világnézetek harcra« címmel megkezdett előadását folytatja. Ez alkalommal a kommunizmus is érinti. Az érdeklődők pontos megjelenését kéri a rendezőség.

— **A sütő szakosztály** esütörtökön délután 4 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **Istentisztelet a Baltazár-teremben.** A Kistemplom bezárásával, a szokásos vasárnap délelőtt 11 órakor tartott istentisztelet a templom bezárásának idejére a Baltazár-teremben, Kálvintér 5. szám alatt tartatnak. Az istentiszteleteket dr. Soós Béla tartja.

— **Tolvaj bejárónő.** Bak Agnes debreceni bejárónő tavaly novemberben özvegy Gombos Miklósné-tól egy arany fülbevalót, pénzt és ruhaneműket lopott. Kedden került a törvényszék elé, ahol beismerte bűnét. A bíróság 15 napi fegyházra ítélte.

## Magyarországon nincs influenzajárvány

Johann Béla államtitkár tájékoztatta a sajtót

Budapest, január 19. **Johann Béla dr.** belügyi államtitkár kedden este fogadta a sajtó képviselőit is ismertette előttük az influenza kérdését. Bevezető szavaiban rámutatott arra, hogy az influenza kórokozója tekintetében még nem alakult ki egységes vélemény az orvostudományban, de mind többben és többen képviselik azt az álláspontot, hogy

**az influenza fertőző betegségét nem bacillus, hanem filtrálható vírus okozza. A vírus a bacillusnál sokkal kisebb élőlény.**

A Rockefeller-alapítvány a new-yorki és londoni kutatóintézetek után most Budapesten létesítette a harmadik influenzakutató laboratóriumot, amelynek első feladata, hogy a Magyarországon és általában Kelet-Európában lezajló influenzajárványok kórokozóját tanulmányozza.

Az államtitkár ezután áttért magára a megbetegedés kérdésére s rámutatott arra, hogy a világháború befejezése óta Magyarországon majdnem szabályszerűen 2-3 évenként lép fel nagyobb számban az influenza. Csaknem minden esetben január harmadik hetében kezdett emelkedni az influenzamegbetegedések száma és minden alkalommal azt lehetett tapasztalni, hogy a megbetegedések száma gyorsan emelkedik s aránylag gyorsan esett vissza. Először mindig a nagyvárosokban, főleg Budapesten mutatkozott, csak később terjedt át a vidékre. Ha az idej magyarországi helyzetet vizsgáljuk, azt látjuk, hogy

**októbertől kezdve valamivel nagyobb volt a megbetegedések száma, mint az előző években.**

1937 első hetében 28, második hetében pedig 32 szövődményes influenza megbetegedés fordult elő az országban. A szövődményes megbetegedési esetek bejelentési kötelezettség alá esnek, míg az enyhébb influenza esetek ellenőrzésére kérdőíveket küldött ki a közegészségügyi intézet a tisztiorvosokhoz. A beérkezett válaszokból megállapítható, hogy az országjárásainak kb. csak egyharmadában léptek fel nagyobb számban enyhébb influenzamegbetegedések, úgy hogy határozottan meg lehet állapítani, hogy

**Magyarországon nincs járvány. A hatóságok megtették minden szükséges intézkedést, nagyon fontos azonban, hogy a közönség is egyenlőleg megtegyen mindent.**

Legfontosabb az, hogy azok az emberek, akik érzik, hogy betegek, maradjanak otthon, mert az influenza emberről-emberre terjed. Azonkívül egészséges ember ne látogasson influenzás beteget. A beteg zsebkendőjét és azokat a tárgyakat, amelyekkel érintkezésbe jut, tartsa elkülönítve más ember holmijától. A beteg hívjon orvost, hogy megelőzze a komplikáció fejlődését. Óvakodni kell a meghűléstől, mert ez csökkenti a szervezet ellenálló képességét, ebből a szempontból helytelen, ha az emberek sok alkohollal akarnak küzdeni a járvány ellen, mert az alkohol csökkenti a szervezet ellenállóképességét.

Végül előadását összefoglalva hangsúlyozta, hogy Magyarországon nincs járvány, aggodalomra nincs ok. Mivel azonban mindig fel kell készülni minden eshetőségre, a hatóságok járvány esetére felkészültek.

## Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1921 JANUÁR 20. A belügyminiszter jóváhagyta a debreceni nyomdászok sportklubjának alapszabályait.  
1917 JANUÁR 20. SZOMBAT. A Susita és Casinu völgyben újra meghíusultak az orsz. támadások.  
Aczél Géza főmérnök bejelentette a

városi tanácsnak, hogy a hősök temetője megtelt. A tanács kimondta, hogy a temetőt bővíteni fogja.

1927 JANUÁR 20. Szenes Zsigmond dr. gyermekorvost a debreceni egyetem gyermekklinikájára adjunktusnak hívják meg.

— **Februárban iktatják be lelkész állásába Maklár püspököt.** Amint tegnap hírt adtunk róla, a Péterfia ucai egyházközség január 26-ára tervezte új vezető lelkésznek, Maklár Károly püspöknek az ünnepélyes beiktatását. Ma azt a hírt vettük, hogy ez a beiktató tanácsülés a püspök személyes kivánságára február hónapra maradt el.

.....  
**NOI. FERFI átmeneti és télikabát szövetek P 5.50-től Petriknél, Szent Anna u. 5.**  
.....

— **A Kereskedő Ifjak Dalköre** ma dalköri helyiségében, Piac uca 8. szám alatt taggyűlést tart, e hó 21-én, esütörtök este fél 8 órakor választmányi ülést.

— **A nép értékének esökkenését** előidéző tényezők címen tartja dr. Jánossy Gyula v. egyetemi tanársegéd, orvos harmadik előadását január 20-án, szerdán este 8 órakor a KIE szabadegyetemi előadás-sorozat keretében. Az előadásra belépődíj nincs, azon minden komoly érdeklődőt szívesen lát a KIE elnöksége

x **Hibás varrógépjét** teljesen rendbehozta Keszler, Széchenyi u. 1.

— **Dr. Szabó Sándor orvos előadása az igazságügyi tisztviselők részére.** Az igazságügyi segédhivatali tisztviselők meghívására dr. Szabó Sándor orvos tegnap délután a vitézi székházban tartott előadást. A megnyitó beszédet Berki Géza kir. ítélőtáblai segédhivatali igazgató, az igazságügyi tisztviselők egyesületének az elnöke mondotta, amelyet követően dr. Szabó Sándor »Az alkoholista apa« címmel tartotta meg nagyszerű előadását, amely a hallgatóságra mély benyomást tett és a nagyszámú résztvevőkből nagy tetszést váltott ki. A jeles előadó nagy figyelem mellett fejtegette, milyen romboló következményekkel jár az alkohol fogyasztása s milyen egyéni és nemzeti kár származik abból, ha az alkohol mértéktelen fogyasztásának nem szabunk gátat. Egy nagy társadalmi összefogás szükségességét hangoztatta és ezzel kapcsolatban az állam feladatait vázolta. Az értékes előadást megértő és hálás hallgatóság tapsolta végig.

## GYÁSZROVAT

**Antalóczy Kázmérné, szül. Bánay Erzsébet,** gyógyszerész neje, hosszas szenvedés után 71 éves korában, kedden éjjel egy órakor elhunyt. Az elhunytban vitéz dr. Szily Tibor főorvos, törvényhatósági bizottsági tag anyósát gyászolja. A megboldogult életében mindig dolgoz, jó anya, jó feleség, jó nagymama volt. A megboldogult sokat áldozott a szegények érdekében s házának ajtaja mindig nyitva volt a rászorulóknak. Temetése esütörtök délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető díszavatolójából.

Megtört szívvel jelentjük a rokonok nevében is, hogy forrón szeretett gyermekünk, rajongásig imádott testvérünk és sógorom

### Gabányi Jenő

joghallgató, életének virágában, 27 éves korában, hosszas szenvedés után, visszaadta nemes lelkét a Mindenhatónak.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 20-án délután 2 órakor kísérik utolsó útjára az izraelita temető halottas házából.

Drága emlékét sohasem fogjuk elfelejteni.

**Gabányi Áron és neje sz. Silbermann Eszter** bánatos szülei;  
**Dr. Gabányi László,**  
**Gabányi József,**  
**Gabányi Géza,**  
**Gabányi Sándor** testvérei;  
**Gabányi Sándorné** sógorneje.  
Minden külön értesítés helyett.  
**Részvéltogatások** mellőzését kérjük.

— **Öregemberek betegségéinél és neuraszténiasok bajainál,** kiválték, ha azok renyhe bélműködéssel és megzavart emésztéssel állnak összefüggésben, akkor reggelként egy-egy pohár természetes **«Ferenc József»** keserűvíz sokszor igazi jótétemény!

x **Kocsik minden alakban. Riesz kocsigár,** Debrecen, Hatvan uca, szaküzletében.

— **Az Olasz Kulturális Intézet** ezúton felhívja a közönség figyelmét a január 25-én este 8 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó hangversenyére. Tekintettel arra, hogy vasárnap az intézet nem tart hivatalos órát, az igazgatóság kéri a közönséget, hogy jegyeit legkésőbb szombaton déli 12 óráig átvenni szíveskedjék, másképpen senkinek sem tudja biztosítani a kívánt helyet. Belépti díj nincsen. A műsor ára 30 fillér.

x **Megjelent a Manheim Magyar-Héber zsebszótár 15.000 szóval.** Ára P 4.— Kapható: Aczél antikváriumban, Széchenyi u. 2.

— **A nyugdíjas és tényleges Máv főtisztviselők s barátai köre** szombaton, e hó 23-án este fél 9 órakor tartják az Ujságíró Club helyiségeiben ezidei táncgal egybekötött összejevetelüket s így közkívánatra ezidén is alkalmat ad az elmúlt évek kitűnően sikerült családias jellegű összejeveteleinek felújítására. A személyes meghívások eddig is a legszebb eredményt biztosítottak.

# METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán:  
2 és félórás előadások! Színes-film! »HIUSÁG VÁSÁRA«. Fősze-replő: Miriam Hopkins. Előadá-sok: fél 7—9 órakor!

## Szombaton lesz a husiparosok báija az Arany Bika-ban

Kilenc évi szünet után január 23-án rendezik meg ismét a husiparosok nagymultu és nagyszabásu báli mulat-ságukat az Arany Bika dísztermében.

A Bál 60 tagu rendezőbizottság fá-radságot nem ismerő munkával, a legnagyobb körültekintéssel készíti elő. A helybéli és vidéki husiparoson kívül az iparos és gazdatársadalom színe-jára máris közölte részvételi szándé-kát. Több politikai és közéleti előkelő-ség jelentette be Budapestről érkezé-sét. Erre az alkalomra az Arany Bika dísztermében hangszórók fogják to-vábbítani a zenét, amit Magyar Gyula és Jóska cigányzenekara fog szolgál-tatni és ezenkívül egy kiváló jazz-zene-ka is fog közreműködni. Ez a bál fényben, vidámságban felül fogja mul-ni a régi legsikerültebb husiparos bálakat is. A jegyek Bóde Gyula hen-tesárúzetében válthatók. A páholy-jegyeket csak szombaton kezdték árú-sítani és kétharmad része azonnal el is fogyott, igen ajánlatos tehát a páholyjegyeket előre megvásárolni.

## KÖZGAZDASÁG

### ELLANYHULT A HATÁRIDŐPIAC

Rozs márciusra: 19.15, 19.21, 18.95. zariát 18.95—18.96, májusra: 19.28, 19.08.

Tengeri májusra: 14.58, 14.60, 14.39, zariát 14.38—14.40, júliusra: 15.00.

### KISSÉ GYENGÜLT A BUZA ÉS A ROZS

Búza: tiszavidéki 77 kg 21.40—21.70, 78 kg 21.70—21.95, 79 kg 22.00—22.15, 80 kg 22.10—22.30, felsőtiszai 77 kg 21.30—21.50, 78 kg 21.60—21.80, 79 kg 21.85—22.10, 80 kg 22.00—22.25. Rozs: 18.40—18.50.

Takarmányárpa: elsőrendű 15.50—16.00, középminőségű 15.00—15.25. Zab: elsőrendű 19.00—19.25, közép-minőségű 18.90—19.00.

Tengeri: tiszántuli új 13.05—13.20. Orlemények: korpa 11.00—11.50, 8-as liszt 14.25—14.50.

Búza: 150 mm hajdúi 80-as 22.30, 150 mm hajdúi 80-as 22.25, 300 mm hajdúi 79-es 22.10, 150 mm hajdúi 80-as 22.25, 150 mm hajdúi 80-as 22.30. Rozs: 150 mm 18.35 budapesti paritásban, 300 mm 18.40 beszállítva.

Tengeri: 150 mm Szolnokon át 13.20, 150 mm ex Budapest 13.10, 450 mm Szolnokon át február 13.30, 300 mm Szolnokon át február 13.30, 150 mm Szolnokon át 13.15, 150 mm Szolnokon át 13.15 budapesti paritásban.

Árpa 300 mm 22.00, 150 mm 20.50, 300 mm 15.25 budapesti paritásban.

### HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.60—16.80, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.20—341.20, 100 francia frank 15.55—15.95, 100 lei 2.80—3.00, 100 líra 16.90—17.90, (Az 500 és 1000 lírás bankjegyek kivételé-vel), 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 76.70—78.50.

### ORSZÁGOS VÁSÁROK

Január 20., szerda: Majs, Rudabánya, Zalaszentlászló.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetése mindig eredményesek!

## Juhász Nagy Sándor és Horváth Árpád előadása az Ady Társaság színházi szabadegyetemén

Csütörtökön délután hat órakor a Déri-múzeum nagytermében folytatódik az Ady-Társaság színházi szabadegyetemének előadásorozata, amely iránt városszerte nagy az érdeklődés. Hiszen két olyan kitűnő előadó szerepel a társaság műsorán, akiknek minden megnyilatkozása eseménye Debrecen kulturéletének.

Juhász Nagy Sándor a színház szociológiájáról beszél, ismertetve a színpad és a társadalom bonyolult összefüggését s rámutat a módokra is, amelyek ezt a viszonyt a mai állapotoknál kedvezőbbé alakíthatnák. Előadását vita követi. Akik résztvettek az Ady-Társaság színházi szabadegyetemének megnyitásán már is meggyőződhettek róla, milyen termékeny gondolatok, eredeti szempontok vetődhetnek föl vitaközben.

A vita után Thuróczy Gyula a

kitűnő színész a világirodalom egyik legremekesebb alkotását, Shakespeare lelkének talán legközvetlenebb főtáru-lását, a nagy Hamlet-monológot adja elő.

Rendkívül érdekesnek ígérkezik Horváth Árpád előadása, amelynek címe: A színház belülről. Az elsőrangú szakember alapos tárgyismeretén kívül Horváth Árpád teljes mértékben rendelkezik az írói megformálás eszközeivel is, úgyhogy előadása nemcsak tartalmi tekintetben lesz élménye a hallgatóságának, hanem művészi fölépíté-sében, plasztikus megfogalmazásá-ban is.

A társaság tagjai és a jubiláris elő-adásorozat hallgatói ingyen vehetnek részt a színházi szabadegyetemen is. Egyébként mindössze husz fillér mű-sormegváltási díj fizetendő.

# SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

## Rino Alessi pénteken érkezik meg Debrecenbe

Országosan nagy érdeklődést kelt a Csokonai-színház olasz drámakiklusa-nak előadása, mely pénteken lesz. Ekkor mutatja be a Csokonai-színház magyar nyelven először Rino Alessi, a kiváló olasz író háromfelvonásos drá-máját, a Hirn dr. esetét. Az ös-bemiatatón tudvalevőleg részvesz Rino Alessi is, aki ittartózkodása alatt Debrecen város vendége lesz. A kitűnő olasz író, aki az egyik legnagyobb olasz napilap, a trieszti Il Piccolo főszerkesztője, pénteken érkezik meg Debrecenbe, ahol a város és a Csoko-

nai-színház hivatalosan fogadja. A pénteki díszelőadás, tekintettel arra, hogy igen sok hivatalos személyi-ségnek kell helyet biztosítani, ami a Csokonai-színház szűk befogadóképe-sége mellett csaknem megoldhatatlan feladat, bérletszünetben megy. A Csok-onai-színház igazgatósága elnézést kér prömierbérletől ezért, ami egyébként nem szolgál precedensül. A prömier-bérlet szombaton kapják meg a Hirn dr. esete előadását, amelyen egyébként Rino Alessi szintén megjele-nik.

### A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 20., szerdán este 8 órakor: A virágzó asszony, C) bérlet.

Január 21., csütörtökön este 8 óra kor: Mindennek ára van, D) bérlet.

Január 22., pénteken este 8 órakor: Dr Hirn esete, Ösbemiató, mérséklet-ten emelt helyárrakkal.

### A színházi iroda hírei:

Anyá és leánya érzelmi szembe-kerülése a problémája Denys Amiel vigjátékának, ami a francia társalgási színmű legjobb ha-gyományait támasztja fel.

## A virágzó asszony

finom lélektani rajza, meleg líra-ja, szellemes fordulatai elsőren-dűen érvényesülnek a Csokonai színház előadásában. Halasy Ma-riska pályája egyik legszebb sike-rét aratja a címszerepben, mellette Somlay Julia, Sármasz Miklós, Ihász Aladár, Sivó Mária, Nadányi Lucy, Kamarás Gyula, Seprényi Lajos adnak kitűnő alakításokat. Rendező: Sármasz Miklós, díszlettervező: Útó Endre. A vig-játék szerdán C) bérletben megy.

A dolgozó nő és az állástalan férj története Gáspár Miklós érde-kes vigjátéka, a

## Mindennek ára van

ami csütörtökön D) bérletben ke-rül színre. Nemcsak Magyarországon, ha-

nem Olaszországban is élénk ér-deklődés előzi meg az új olasz drá-mairódalom vezéralakja, RINO ALESSI izgalmasan érdekes drá-mája, a

## Hirn dr. esete

Csokonai színházbeli ösbemutató-ját, amely pénteken lesz, a szerző személyes részvételével. Az olasz—magyar kulturbarátság ünnepén igen sok hivatalos személy jelenik meg, ezért a pénteki ösbemutató bérletszünetben lesz és szombaton megy a dráma prömierbérletben. RINO ALESSI megjelenik a szombati előadáson is!

— Új nyelvtanfolyamok a nép-szerű Főiskolán. Február eisején új modern nyelvi tanfolyamok kez-dődnek a Népszerű Főiskolán. A folyó szemeszterben angol, francia, lengyel, német, orosz és román nyelvből kezdő és haladó tanfolyamok lesznek heti 2—2 órában, kitűnő tanerők vezetésé-vel. A négy hónapig (február—május) tartó tanfolyamok teljesén díjlanok, a résztvevők csak 6 P beíratási díjat fizetnek az egész szemeszterre. Beírat-kozni személyesen vagy írásban is lehet hétköznapokon délután 8—2 óráig az egyetemi gondnoki hivatalban (Egyetem, földszint 17. sz. ajtó. Tele-phon: 25.00—). Az órák az egyetemi köz-ponti épületben az esti órákban tartat-nak. A Népszerű Főiskolának rajztan-folyama is van, amelyet Oláh István rajztanár vezet. A rajztanfolyam díja havi 4 pengő, beíratási díj nincs.

## SOMOSKEÖY a legzseniálisabb világkalandor

Copyright by Független Ujság

(Hatvanhetedik közlemény.)

### HANLEY & COMP

Somoskeőy a francia kormánytól ki-kötötte, hogy siker esetén letelepedési engedélyt nyerjen Párisban. Ezt meg is kapta. Hanley & Comp. néven kis bank irodát nyitott a Rue Amsterdamon, kö-zel a Gare de Saint Lazarehoz. Tiszt-viselőkkül azokat a politika ügynököket alkalmazta, akikkel a Naundorf-ügyet csinálta végig. Minden hájjal megkent, eiszánt és ügyes kalandorokat, akik annak idején olyan ügyesen szerezték meg neki — magyarul: lopták el — a Naundorf-ügyben szükséges titkos ok-mányokat.

Mint Hanley bankár jelentkezett gróf Zichy Tivadar osztrák-magyar kö-vetségi tanácsosnál, aki felvilágosított, hogy érdekes intimításokat tud az oroszbarát francia politikusokról s kü-lönösen Mohrenheim párisi orosz nagy-követről, akinek egyik bizalmas tiszt-viselője neki pénzért politikai ügynöki szolgálatoakat teljesített. Zichy bemutat-ta Hanley bankárt gróf Hoyos László párisi osztrák-magyar nagykövetség is. Nem kapott azonban tőlük semmi biz-tatást, sem bátorítást. Pár nap múlva egy idegen úr kereste fel Hanleyt, aki bizalmasan tárgyalt vele és érdekes megbízásokat adott neki:

— Az Ön információi, amiket Zichy grófnak adott, valóban bizonyultak. — A dűsgazdagnak hitt Mohrenheimot való-ban teljesen tönkrement a nagyzoló élet és főként az a költségek, amit ki-fejt, hogy leányát Mihálovics orosz nagyherceg vegye el. Nekünk az az ér-dekünk, hogy Mohrenheimot kompromittáljuk. Meg kell tehát szereznii elene minden adatot.

Somoskeőy tudta, hogy az osztrák-magyar nagykövet útján jutottak az ő információi ehhez az idegen úrhoz. — Ügynökei rövidesen megállapították azt is, hogy ez az idegen úr, aki itt mint bankügynök szerepelt, a németek párisi kémszervezetének főnöke. Ezzel az úrral ezután rendes üzleti összeköttetést be-lépett Hanley. A kémfőnök Mayer né-ven szerepelt Párisban. Mayer meg is jegyezte Hanleynek:

Nagyon ügyes dolog volt, hogy bank-házat alapított. Ezen a réven meg b-barátságot köthet bankemberekkel és leg-biztosabban szerezhet információt ar-ról, hogy kik eladósodottak a francia politika urai közül, kiket kötelezh-tünk le apróbb kölcsönök nyújtásával és kiket tarthatunk markunkba váltók meg szerzésével. Ez a bankház arra is jó lesz, hogy olyan fizetéseket utaljunk ki Önök útján, amiket a nagybanko-kon keresztül kockázatos lenne. Min-dennél fontosabb azonban, hogy bizo-nyítékokat szerezzünk Mohrenheim el-len...

## Előkészítik az orosz-francia szövetséget

A szabad, demokratikus és szabad-elvű francia közönség előtt egy állan sem volt olyan gyűlöletes, mint Orosz-ország. Még Németország sem. A néme-tek ellen Losszút líhegett a francia köz-vélemény, de a cári Oroszországot gyű-lölte, megvetette, utáta. Flaquette kép-viselőházi elnök annak köszönhette fő-ként népszerűségét, hogy az 1887-iki párisi világlkiállításon rákiállított II. Sán-dor cárra:

— A franciák a lengyelekért lelke-sedtek s pénzt áldoztak önzetlenül föl-keléseikhez. A cári zsarnokság elől me-nekült emigránsok becézett vendégei voltak Párisnak. A francia sajtó ki-fogyhatatlan volt a cári kegyetlenke-dés, elnyomás támadásában s a francia élclapok a cárt és a minisztereit soha-sem rajzolták másként, mint vérben gázoló kozáknak, amint korbáccsal vág le népére.

